

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania M.M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bielsku-Białej
o prawo do renty rodzinnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 16 grudnia 2025 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z dnia 21 sierpnia 2024 r., sygn. akt III AUa 359/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 sierpnia 2024 r. zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w Bielsku Białej z dnia 24 stycznia 2023 r., mocą którego przyznano ubezpieczonej M.M. prawo do renty rodzinnej i oddalono jej odwołanie.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył w całości pełnomocnik odwołującej się. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że jest ona oczywiście uzasadniona. W jej ocenie, zasadniczym problemem w sprawie było wyjaśnienie (ustalenie), czy całkowita niezdolność do pracy ubezpieczonej powstała przed ukończeniem przez nią nauki w szkole (do 25 stycznia 2006 r.) i trwa nadal. W toku postępowania Sąd drugiej instancji pominął inicjatywę dowodową odwołującej się i oddalił jej wnioski, mimo że opina biegłych

pozostawała w sprzeczności z opinią prywatną złożoną do akt sprawy. Tym samym opinia sądowo-psychiatryczna z dnia 27 stycznia 2024 r. jest wadliwa w konkluzji i krzywdząca w stosunku do ubezpieczonej, co w pełni uzasadnia przyjęcie wniosku o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może być przyjęta do merytorycznego rozpoznania. Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymaga wskazania elementarnych wad naruszenia prawa (materialnego lub procesowego), które są widoczne na pierwszy rzut oka, bez konieczności analizy zgromadzonego materiału dowodowego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa, czyli takiej, która nie wymaga dokonywania pogłębionej analizy tekstu i wchodzących w grę przepisów oraz doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364).

Sekwencja zdarzeń procesowych, jakie miały miejsce w przedmiotowej sprawie, nie przekonuje na rzecz poglądu prezentowanego przez autora skargi kasacyjnej. Spór o rentę rodzinną koncentrował się w płaszczyźnie niezdolności do pracy odwołującej się w okresach otwierających jej prawo do żądanego świadczenia. Z tego względu zasadnie orzekające w sprawie sądy skoncentrowały się na wiadomościach specjalnych z zakresu medycyny. Nie może ująć uwadze, że

rozpoznając sprawę Sąd Apelacyjny poszerzył postępowanie dowodowe (opinia biegłego), a następnie wyjaśnił motywy wyboru wniosków wynikających z opinii biegłego. Opisany schemat nie ujawnia cech oczywistego naruszenia prawa, zwłaszcza, skoro Sąd odwoławczy poruszał się według dopuszczalnego schematu procedowania. Przyjęcie odmiennego rozumowania niż prezentowane przez stronę w toku postępowania dowodowego, nie świadczy o oczywistym naruszeniu prawa, skoro przy jego stosowaniu sąd proceduje w oparciu o zasadę swobodnej oceny dowodów, a przy jej ocenie nie doszło do atypowych konkluzji, czy operowania skrajnymi ciągami argumentacyjnymi. Z kolei stanowisko skarżącego odwołuje się do elementów wartościujących, dotyczących stanu zdrowia odwołującej się (momentu powstania całkowitej niezdolności do pracy, a nie naruszenia sprawności organizmu, tak jak tego wymagają na przykład przepisy dotyczące renty socjalnej). Dziecko, które stało się całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji po osiągnięciu wieku określonego w art. 68 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy emerytalnej nie nabywa prawa do renty rodzinnej na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 3 tej ustawy (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2006 r., II UZP 10/06, OSNP 2007 nr 5 – 6, poz. 75).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c.

(AGM)

[SOP]